

Стенографски дневник

НА

8. заседание

Петък, 12 ноември 1943 г.

Открито в 16 ч. 35 м.

Председателствували: председателят Христо Калфов и подпредседателят д-р Петър Къосеиванов.
Секретари: Александър Загоров и Иван Минков.

СЪДЪРЖАНИЕ

Съобщения:	Стр.	Стр.
Отпуски	71	
Проекторешения	78	
Законопроект	71, 78	
Дневен ред:		
Проекторешения:		
1. За одобрение докладите на парламентарната контролна комисия при Дирекцията на държавните и на гарантираните от държавата дългове по отчетите за 1938, 1939, 1940 и 1941 г. на същата дирекция. (Приемане)	78	
2. За одобрение 12. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 15 септември 1943 г., протокол № 128. (Приемане)	71	
Законопроекти:		
1. За изменение и допълнение на закона за разрешаване на Силистренското градско общинско управление да сключи заем от Института за общественно осигуряване, сметка „Инвалидност и старост“, в размер на 6.000.000 лв. („Държавен вестник“, броеве 162 и 39, от 26 юли 1941 г., и 20 февруари 1943 г.) (Първо и второ четене)	72	
2. За Пощенската спестовна каса. (Първо четене)	72	
3. За изменение и допълнение на закона за фонд „Лечебни сгради“. (Второ четене)		75
4. За изменение и допълнение на чл. 12 от закона за разрешаване на Столичната голяма община да сключи заем от Българската народна банка в размер на 290.000.000 лв. и за уреждане на отношенията с Електрическото дружество за София и България във връзка с откупуване на концесията на същото дружество в България („Държавен вестник“, брой 156, от 19 юли 1941 г.). (Второ четене)		75
5. За извънреден бюджетен кредит по бюджета на Главната дирекция на държавните дългове за 1943 бюджетна година и за допълнителен бюджетен кредит по бюджета на Главната дирекция на строежите за 1943 бюджетна година в размер на 890.000.000 лв. (Второ четене)		76
6. За допълнителен бюджетен кредит по бюджета на държавата за 1943 бюджетна година в размер на 1.439.000.000 лв. (Второ четене)		76
7. За разрешаване на министъра на войната да поеме задължение за нуждите на народната отбрана в размер на 9.925.000.000 лв., платими за повече от три бюджетни години. (Второ четене)		77
Дневен ред за следващото заседание		78

Председателстващ д-р Петър Къосеиванов: Присъствуват необходимият брой народни представители. Обявявам днешното заседание за открито.

(Отсъствуват: Александър Гатев Кръстев, Белю Белев Келешев, Георги Желязов Свинаров, Георги Миков Нинов, д-р Георги Рафаилов Попов, Димитър Атанасов Арнаудов, Димитър Йосифов Пешев, Димитър Николов Икономов, Иван п. Анастасов Райчев, Иван Атанасов Русев, Иван Василев Петров, Иван п. Константинов п. Иванов, Иван Пешов Гърков, Игнат Илиев Хайдудов, Илия Димитров Сливков, Косю Христов Анев, Кирил Георгиев Минков, Матю Иванов Колев, Минчо Димитров Ковачев, Никола Петров Логофетов, Никола Стойчев Мушанов, Руси Иванов Маринов, Светослав Христов Павлов, Симеон Киров Халачев, Стефан Спасов Керкенецов, Стефан Стоянов Стателов, Тотю Йорданов Миров и Филип Димитров Махмудиев)

Преди да пристъпим към дневния ред, ще ви направя няколко съобщения.

Председателството е разрешило отпук на следните г-да народни представители: Деян Деянов — 1 ден, Димитър Арнаудов — 2 дена, Димитър Андреев — 1 ден, Иван Петров Недялков — 1 ден, Кирил Минков — 2 дена и Иван Минков — 3 дни.

Постъпили са:

От Министерството на финансите — предложение за разрешаване безмитен внос на 110.000 кгр. бариев сулфат.

От Министерството на земеделието и държавните имоти — предложение за одобрение 35. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 31 август 1943 г., протокол № 122 — относно начина на приемане траверси от обществени горски стопанства за българските държавни железници.

От Министерството на правосъдието — законопроект за изменение и допълнение на закона за задълженията и договорите.

Постъпилите предложения и законопроектът ще бъдат раздадени на г-да народните представители.

Минаваме на точка първа от дневния ред — одобрение на проекторешението за одобрение докладите на парламентарната контролна комисия при Дирекцията на държавните и на гарантираните от държавата дългове по отчетите за 1938, 1939, 1940 и 1941 г. на същата дирекция.

Пред вид на това, че участвам в парламентарната контролна комисия при Дирекцията на държавните и на гарантираните от дър-

жавата дългове, точка първа ще бъде разгледана последна, когато заседанието ще се председателства от председателя.

Преминаваме към точка втора от дневния ред:

Одобрение на проекторешението за одобрение на 12. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 15 септември 1943 г., протокол № 128.

Който г-да народни представители са съгласни да бъде прочетено само проекторешението, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-н докладчика да го прочете.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете)

„РЕШЕНИЕ

за одобрение 12. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 15 септември 1943 г., протокол № 128

Одобрява се следното постановление:

„Одобрява се, земеделските стопани, които, съгласно чл. 1а от закона за данъка върху военновременните печалби, подлежат на облагане по този закон, да подадат през месец октомври 1943 г. предвидените в чл. 5а от същия закон декларации, като при попълването им и при изчисляването на данъка се ръководят от новоопределените, съгласно окръжното предписание № 15.322, от 25 май 1943 г., на Министерството на земеделието и държавните имоти норми на приход и разход от земеделско стопанство и животновъдство, които заменят първоначалните норми, съобщени на общините и данъчните управления.

В същия срок (до края на м. октомври 1943 г.) да се внесе и следващият се данък с прихващане на внесените такъв през м. март т. г.

Подалените от тях данъкоплатци декларации през м. март т. г. да се отнесат в дело.“

(МОТИВИ

към проекторешението за одобряване 12. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 15 септември 1943 г., протокол № 128

Г-да народни представители! Съгласно чл. 1а от закона за данъка върху военновременните печалби, за от началото на 1942 г. на

данък по този закон подлежат и земеделците-стопани, а съгласно чл. 1 к-м същия член — облагаемият доход на земеделските стопани се определя от органите на Министерството на земеделието с участието на представител на околийските земеделски задруги. Срокът за подаване на предвидените в закона декларации, които земеделците трябва да подават, е определен в чл. 5а на закона и изтича на 31 март на следната година (за приходите от календарната 1942 — на 31 март 1943 г.).

В изпълнение на горните текстове на закона Министерството на финансите още през месец септември 1942 г. помоли онова на земеделието и държавните имоти да разпореди до своите органи да определят за всяко населено място brutния и нетен приход от всеки вид култура и от животновъдство, като съставените за целта протоколи бъдат предадени на общините до края на годината (31 декември 1942 г.), за да послужат на земеделците-стопани при изготвяне на декларациите и изчислението на данъка, а по един екземпляр от същите протоколи — на данъчните управления, за сведение.

Съставянето на тия протоколи обаче на много места в царството не е станало навреме: има околии, гдето това е било извършено след изтичането на срока за подаване на декларациите — 31 март 1943 г. Определените норми в някои околии пък бяха ниски и неотговарящи на пазарните цени на произведенията на земеделското стопанство. В други околии, вместо да бъдат определени норми на приход, комисиите са давали заключения не от тяхна компетентност, именно, че в околията нямало земеделски стопани с чист приход над 300.000 лв. и т. н.

Поради изложеното по-горе, Министерството на финансите помоли онова на земеделието и държавните имоти да разпореди до подведомствените си органи наново да се занимаят с поставената им от закона задача. Последните конституирани комисиите и изработиха новите норми през втората половина на месец юни т. г. При това положение налага се земеделците-стопани, които през месец март т. г. са подали предвидените в чл. 5а декларации, да коригират данните в тия декларации с оглед новите норми, а тия, които не са подали декларация било защото нормите на приходите и разходите от земеделското стопанство и от животновъдството не са били изготвени до края на срока (31 март), било защото по първите норми са били необлагаеми, сега трябва да сторят това, ако поради корекциите на данните в първите протоколи на комисиите ще минат от необлагаеми в категорията на облагаемите. Законът обаче не предвижда постановления, които да дават право на министъра на финансите да определя други срокове за подаване декларации, освен ония, предвидени в чл. 5а на закона, а от друга страна земеделците-стопани не могат да бъдат третирани за нарушители, понеже неподаването на декларация или неточното посочване на приходите в подадените декларации не е станало по тяхна вина.

Поради всичко това необходимо е да се даде нов срок за деклариране от страна на земеделците-стопани, като имат пред вид новоопределените норми. С постановление от 15 септември т. г., под № 12, Министерският съвет определи този срок да тече през м. октомври т. г.

Моля да вземете решение за одобрение на постановлението на Министерския съвет № 12.

Гр. София, октомври 1943 г.

Министър-председател и министър на финансите: Д. Божилков

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Ще пристъпим към гласуване. Които г-да народни представители приемат проекторешението за одобрение 12. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 15 септември 1943 г., протокол № 128, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Преминаваме към точка трета от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за разрешаване на Силистренското градско общинско управление да сключи заем от Института за обществено осигуряване — сметка „Инвалидност и старост“ — в размер на 6.000.000 лв.

Които г-да народни представители са съгласни да бъдат прочетени само мотивите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-н докладчика да ги прочете.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на закона за разрешаване на Силистренското градско общинско управление да сключи заем от Института за обществено осигуряване — сметка „Инвалидност и старост“, в размер на 6.000.000 лв.

Г-да народни представители! На Силистренското градско общинско управление е отпуснат от Института за обществено осигуряване заем в размер на 6.000.000 лв. Този заем е използван за откупуване на градската електрическа токопроизводителна централа, приспособяването ѝ с газгенератор и за постройка на градска баня. Електрическата токопроизводителна централа е вече откупена и приспособена с газгенератор.

Строежът на банята, поради постоянното поскъпване на материалите и на инсталациите, не е могъл да бъде завършен със средствата на разрешен заем. За да се завърши банята, общинското управление моли, разрешенният заем да се увеличи от 6.000.000 на 7.500.000 лв.

Министерството на вътрешните работи и народното здраве и Главната дирекция на държавните и на гарантираните от държавата дългове са дали съгласие за увеличение на заема от 6.000.000 на 7.500.000 лв.

Убеден, че с увеличението на заема на Силистренското градско общинско управление ще се създадат условия и възможности за по-бързото осъществяване на благоустройствената програма на гр. Силистра, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приложения законопроект.

Гр. София, октомври 1943 г.

Министър на търговията, промишлеността и труда: Д-р Ив. Вазов

(ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение и допълнение на закона за разрешаване на Силистренското градско общинско управление да сключи заем от Института за обществено осигуряване, сметка „Инвалидност и старост“, в размер на 6.000.000 лв. („Държавен вестник“, броеве 162 и 39, от 26 юли 1941 г. и 20 февруари 1943 г.)

Параграф единствен. Цифрата 6.000.000 лв. в заглавието и член 1 на горния закон се изменя на — 7.500.000 лв. В същия член се прибавя следната нова алинея:

„Увеличението на заема с 1.500.000 лв. да послужи за довършване на градската баня.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Ще пристъпим към гласуване. Които г-да народни представители приемат на първо четене законопроекта за изменение и допълнение на закона за разрешаване на Силистренското градско общинско управление да сключи заем от Института за обществено осигуряване, сметка „Инвалидност и старост“, в размер на 6.000.000 лв., („Държавен вестник“, броеве 162 и 39, от 26 юли 1941 г. и 20 февруари 1943 г.), моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-р Иван Вазов: Моля, законопроектът да се приеме, по спешност, и на второ четене.

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Г-н министърът на търговията, промишлеността и труда предлага, законопроектът да бъде приет, по спешност, и на второ четене. Които г-да народни представители приемат това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Преди да пристъпим към гласуване на параграф единствен, ще ви прочета предложението, направено от народния представител от II Кубратска колегия Ангел Стоянов, в смисъл, сумата да се увеличи от 7.500.000 лв. на 11.000.000 лв., т. е. предлага ново увеличение от 3.500.000 лв., или всичко — 5.000.000 лв.

С това предложение е съгласен г-н министърът на търговията. Ще пристъпим към гласуване. Които г-да народни представители приемат предложението на народния представител г-н Ангел Стоянов, сумата от 7.500.000 лв. да бъде увеличена на 11.000.000 лв., с което предложението е съгласен и г-н министърът на търговията, промишлеността и труда, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-н докладчика да докладва.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете)

„ЗАКОН

за изменение и допълнение на закона за разрешаване на Силистренското градско общинско управление да сключи заем от Института за обществено осигуряване, сметка „Инвалидност и старост“, в размер на 6.000.000 лв. („Държавен вестник“, броеве 162 и 39, от 26 юли 1941 г. и 20 февруари 1943 г.)

Параграф единствен. Цифрата 6.000.000 лв. в заглавието и член 1 на горния закон се изменя на — 11.000.000 лв. В същия член се прибавя следната нова алинея:

„Увеличението на заема с 5.000.000 лв. да послужи за довършване на градската баня.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Ще пристъпим към гласуване. Които г-да народни представители приемат заглавието на законопроекта и параграф единствен, както се докладваха от г-н докладчика, съобразен с току-що приетото предложение на народния представител г-н Ангел Стоянов, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Преминаваме към точка четвърта от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за Пощенската спестовна каса.

Които г-да народни представители приемат да бъдат прочетени само мотивите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-н докладчика да ги прочете.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за Пощенската спестовна каса

Г-да народни представители! Настоящият законопроект, изготвен съгласно чл. 14, буква „з“, от закона за пощите, телеграфите и телефоните, има за цел да обедини в един нов общ закон за Пощенската спестовна каса законоположенията, предмет на досегашните отделни закони за Пощенската спестовна каса и Пощенските чекови сметки от 1926 г., чито постановления са изгубили доста от своята пригледност и пълнота, поради многото изменения и допълнения, претърпени през изтеклото време, необикновеното разрастване на съответните служби и значително изменилите се условия, при които последните трябва да действуват.

С предложеното събиране и преиздаване на съществуващите законоположения в един общ нов устройствен закон за Пощенската спестовна каса, при необходимите изменения и допълнения в разпореденията му, намерили през изтеклите над 17 години, ще се осигури правилното развитие на службите към този наш важен държавен институт.

Горното е още по-наложително, като се има пред вид извънредното разширение на Пощенската спестовна каса, събрала вече 8 милиарда лева народни спестявания, факт, който изисква постоянна грижа за целесъобразното устройство и успешно действие на засегнатите служби.

Изобщо законопроекът цели да уреди, стегнато и прегледно, материята по задачите, устройството и дейността на Пощенската спестовна каса у нас, при условия, отговарящи на сегашния голям ръст на службите и бъдещото им още по-благоприятно развитие.

Като представям на просветеното ви внимание настоящия законопроект, моля ви, г-да народни представители, да го разгледате и гласувате.

Гр. София, ноември 1943 г.

Министър на железниците, пощите и телеграфите: Инж. Хр. Петров*

(ЗАКОНОПРОЕКТ за Пощенската спестовна каса)

Глава I

Устройство и цел

Чл. 1. Пощенската спестовна каса, учредена при Министерството на железниците, пощите и телеграфите — Главна дирекция на пощите, телеграфите и телефоните, се разпределя на два отдела: спестовен и чеков.

Към Пощенската спестовна каса могат да се придават с заповед на министъра на железниците, пощите и телеграфите и други съществуващи или нови пощенски парични служби.

Чл. 2. Целта на Пощенската спестовна каса е: 1) да насърчава спестовността в страната, като събира, съхранява и оползотворява предимно дребните спестявания на населението, и 2) да провежда и улеснява вътрешните и международни парични преводи и касовата служба на държавни, общински и други обществени учреждения.

Чл. 3. Пощенската спестовна каса е отделна юридическа личност, със седалище в София. Тя управлява поверените ѝ спестявания и суми, като се грижи за тяхното сигурно, целесъобразно и доходно оползотворение, съгласно постановленията на настоящия закон.

Чл. 4. Пощенската спестовна каса е подведомствена на министъра на железниците, пощите и телеграфите и се ръководи под негов надзор от главния директор на пощите, телеграфите и телефоните и директора на касата, назначен с царски указ.

Пред съдилищата Пощенската спестовна каса се представлява от юрисконсултите при Министерството на железниците, пощите и телеграфите или по пълномощие от държавните адвокати.

Чл. 5. Телеграфо-пощенските станции в страната извършват службите на Пощенската спестовна каса. При нужда, тя може да открива и свои клонове в страната за по-добро обслужване на съответните райони. Клоновете се предвиждат в бюджета на касата и се откриват с заповед на министъра на железниците, пощите и телеграфите.

Касовата служба на Пощенската спестовна каса се извършва от Българската народна банка като касова служба на държавата.

Чл. 6. Всички суми, поверени на Пощенската спестовна каса, както и следващите им се лихви са гарантирани от държавата.

Чл. 7. Книжката и документите във връзка с операциите на Пощенската спестовна каса се освобождават от герб, съгласно закона за гербовия налог.

Чл. 8. С разрешение на Министерския съвет, по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите, Пощенската спестовна каса може да уговаря и извършва международни парични преводи със сродни учреждения в чужбина, както и да членува в международни институти и съюзи по спестовното и чеково дело.

Глава II

Бюджет и личен състав

Чл. 9. Пощенската спестовна каса покрива своите разходи от собствените си приходи.

Кредитите за лични и веществени разходи на Пощенската спестовна каса и на клоновете се предвиждат в нейния бюджет, който се гласува по реда на чл. 118 от закона за бюджета, отчетността и предприятията.

В същия бюджет се предвиждат и кредити за заплати на служителите при т. п. станции, натоварени изключително със службите на Пощенската спестовна каса.

Чл. 10. Служителите при Пощенската спестовна каса и клоновете ѝ имат всички права и задължения на държавни служители по ведомството на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните.

Кандидатите за служба при Пощенската спестовна каса, клоновете и службите ѝ при т. п. станции се назначават и повишават съгласно закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагренията на държавните служители.

Чл. 11. На служителите по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните е забранено да дават на неправоимащи сведения за имената на вложителите по спестовни книжки и техните операции, както и за движението на чековите сметки, освен по искане на държавните учреждения, с разрешение от централното управление или съдебните власти.

Глава III

Спестовен отдел

Чл. 12. Всяко физическо или юридическо лице, както и административни лица и места могат да влагат суми в Пощенската спестовна каса по спестовни книжки.

Могат да влагат суми за сметка на малолетни:

а) възходящи роднини (родители, деди), за малолетните си деца или внуци, включително заварените, приведените и узаконените; б) настойниците и попечителите или законните представители за сметка на лица, находящи се под тяхна власт; в) роднини от съкровена линия, като: брат, сестра, чичо, вуйчо и др., както и лица нероднини — за сметка на малолетните си сродници или чужди по сродство малолетни.

На името на малолетни могат да се влагат суми и от тях самите, ако сами изкарват прехраната си или са учаци, безразлично дали живеят или не при родителите си.

Вложители по пощенски спестовни книжки могат да бъдат и българи, живущи в чужбина, независимо от поданството им.

Чл. 13. Централното управление на Пощенската спестовна каса, клоновете ѝ, както и телеграфо-пощенските станции, при които е въведена службата, издават на всеки вложител пощенска спестовна книжка, в която, чрез залепени спестовни марки и вписан текст, се удостоверяват вложените суми.

По изключение могат да се приемат и вписват влогове, без да се издават със спестовни марки, по спестовни книжки на вложители, които внасят суми, неограничени по размер с настоящия закон.

Пощенската спестовна каса отговаря спрямо вложителите само за сумите, които ѝ са поверени по реда, определен по-горе.

Чл. 14. Един и същи вложител не може да притежава, на свое име и за своя лична сметка, повече от една спестовна книжка. На вложителите, неспазили това разпоредение, се изплаща служебно влогът по последната или последните спестовни книжки, които се задържат.

Юридическите лица, както и административните лица и места могат да имат и повече спестовни книжки на свое име, във връзка с фондове и др., съществуващи при тях.

Чл. 15. Спестовните книжки се отпечатват от Пощенската спестовна каса и се доставят на телеграфо-пощенските станции за издаване на вложителите, срещу заплащане.

Срещу всяка изгубена, повредена или унищожена спестовна книжка се издава на правоимащия, срещу такса, нова книжка след извършване на предвидените формалности.

Чл. 16. Спестовните марки се отпечатват от Пощенската спестовна каса, в съответни видове и стойности, и се съхраняват в хранилището за държавни ценни книжки при Министерството на финансите, което снабдява службите ѝ, чрез Българската народна банка, с необходимите им количества, по указание на касата.

Чл. 17. Най-малкият допустим влог по една спестовна книжка е 50 лв., а най-големият, заедно с лихвите, не може да надмине 100.000 лв. Горницата над този максимум, набрана от лихви, не се олихвява и се връща на вложителя.

Влоговете на всички държавни, общински и обществени учреждения, както и на благотворителните, спомагателните и други общо-големни сдружения и фондове са по размер неограничени.

Чл. 18. Всеки вложител може да изтегли част или цялата вложена сума в спестовната си книжка, начинаей от 1 или 16 число на месеца, което следва подир датата на всеки отделен влог.

Влоговете, внесени за сметка на малолетен от възходящите му роднини, настойника или законните му представители, както и влоговете, внесени от други лица за сметка на малолетни, се изплащат на вложителите веднаж на три месеца. Иначе изплащането става на малолетния, след като стане пълнолетен.

Малолетни, които влагат суми за своя лична сметка, могат да ги изтеглят на общо основание.

Влоговете на военни чиновници в казармите, ученици в училищата, болни в болниците, работници и служители в държавни, обществени или частни заведения, затворници и др. могат да се приемат и изплащат при особени условия, предвидени в правилника.

Чл. 19. Върху влоговете се признава определената годишна лихва, която започва да тече от 1 или 16 число на месеца след датата на влога и престава от 1 или 16 число на месеца, преди датата на изплащането, като лихвите от 50 и по-малко стотинки се изоставят, а ония над 50 стотинки се закръгляват в лев нагоре.

Следващите се лихви за изтекла календарна година, изчислени и закръглени в левове в полза на службата, се вписват служебно в текущите сметки на вложителите ежегодно след 1 януари и от тази дата стават лихвоносни.

Чл. 20. Невписването на изчислените ежегодно лихви в самите спестовни книжки не влече загуби за вложителите, които могат да получат това вписване и за повече години наведнаж, до изтичане на давностните срокове, предвидени в настоящия закон.

Пощенската спестовна каса дава ежегодно възможност на желаещите вложители да им се впишат съответните лихви в спестовните книжки.

Чл. 21. Спестовните книжки могат във всяко време да бъдат изисквани от службата за справки и проверки, както и за вписване на лихвите, ако това не е направено в продължение на 3 и повече последователни години.

Чл. 22. Влоговете по пощенските спестовни книжки и техните лихви не могат да бъдат заповирани за частно-правни и публично-правни вземания, освен ако по съдебен ред се установи, че са придобити по престъпен начин, и то до постановление на съда, в което се посочва и кому да се изплатят сумите.

Временно спиране на изплащанията по спестовни книжки се допуска по съдебно постановление или по писмено искане на прокурорския надзор или на съдията-следовател.

Чл. 23. Спестовността и събирането на влогове може да се насърчава и чрез спестовни касички или други подходящи средства и начини, възприети от Пощенската спестовна каса.

Чл. 24. Погасяват се с давност вземанията по влогове и капитализирани лихви по спестовни книжки, по които не са извършени операции (влог, изплащане или вписване на лихви) в продължение на 5 години, ако сумата не надминава 99 лв., и в продължение на 15 години, ако сумата е по-голяма.

Тази давност не тече против недееспособни.

Текущите лихви на изплатени изцяло спестовни влогове не се капитализират. Те се погасяват в течение на три години, считано от края на годината, през която е изплатен капиталът.

Чл. 25. Постановленията на предходния член се прилагат и по отношение издадените досега спестовни книжки.

Същите постановления не се прилагат по отношение на вложители от Добруджа и от освободените през 1941 г. земи, останали там през време на чуждите режими, които представят спестовните си книжки до края на 1944 г. По така представените книжки се изплащат на правоимащите следващите им се влогове и лихви след 31 декември 1918 г.

Чл. 26. На вложители, чиито спестовни книжки са задържани във връзка с злоупотреби и образувани съдебни дела, се издават служебно нови книжки по искане на заинтересуваните и според данните в ревизионните актове.

Чл. 27. Текущите сметки на вложителите се водят, олихвяват и приключват при централното управление на Пощенската спестовна каса в София за цялата страна.

Операциите по спестовните книжки са безплатни, освен за случаите, при които се събират такси, предвидени в таблицата.

Глава IV

Чеков отдел

Чл. 28. Всяко физическо или юридическо лице, както и административните места и лица могат да си откриват пощенски чекови сметки при Пощенската спестовна каса в София или клоновете ѝ, ако отговарят на условията, предвидени в правилника.

Едно и също лице или учреждение може да има и повече чекови сметки на свое име, с определено предназначение.

Чекови сметки могат да се откриват и на физически или юридически лица, с местожителство в чужбина, без оглед на народността и подаяството им.

Пощенската спестовна каса издава указател за чековите сметки, който е монопол на службата и се дава на желаещите срещу заплащане.

Чл. 29. Всеки притежател на чекова сметка, освен държавните и общински учреждения, е длъжен да внесе по откритата му чекова сметка основна вноска, определена в правилника, с която не може да разполага преди закриването на сметката, което може да стане по искане на заинтересувания или служебно.

Чл. 30. Движението на чековите сметки се води при Централното управление на Пощенската спестовна каса в София и при съществуващите клонове, според местонахождението на сметките. Последните могат да се прехвърлят другиму.

Чл. 31. По чекови сметки могат да се внасят суми от пощенски загуби, наложени платежи, ценни книжа, пощенски спестовни книжки, банкови чекове и др., както и да се заплащат всички видове пощенски, телеграфни, телефонни и радио такси и др.

Чл. 32. Размерът на внесените суми по чековите сметки е неограничен. За отделните вноски и за пощенските чекове могат да се установяват пределни размери с заповед на министъра на железниците, пощите и телеграфите.

На преводите по чекови сметки се дава ход в кръга на разполаганата по тях наличност, без задължителната основна вноска.

Пощенските чекове важат за изплащане до 30 дни от датата на издаването им, респективно на заверката им от службата.

Видовете платежни и прехвърлителни чекове и условията за използването им се определят в правилника. Платежните чекове могат да се прехвърлят по джиро.

Пощенски чек, неизплатен или неминат в заверение по сметка, по каквито и да било причини, не подлежи на протест. Той се връща на представителя със съобщение поличните за неизплащането.

Преводите по чекови и други сметки от и за чужбина се извършват съгласно законите в страната, респективно закона за търговията с външни платежни средства, при условия, определени в правилника.

Чл. 33. За операциите по чекови сметки се събират такси, определени в таблицата, които по начало се предплащат напълно.

Чековите сметки на службите по ведомството на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните са освободени от такси. Министерският съвет по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите може да освободи от такси чековите сметки и на други държавни учреждения.

Прехвърлителните операции, от сметка в сметка, са освободени от такси.

Съобщенията за предназначението на внесената или преведена сума, вписани върху гърба на отрезките от вносни бележки, чекове и чекови записи, се таксуват чрез облепване с пощенски марки, съгласно таблицата за пощенските такси.

Писмата и съобщенията от службата до сметкопритежателите се освобождават от пощенска такса, а тези от последните до службата се таксуват на общо основание.

Чл. 34. Образците вносни бележки, чекове, чекови записи и др., за операциите по чековите сметки са монополно издание на Пощенската спестовна каса, която снабдява клиентите с такива образци срещу заплащане при условията и цените, определени в таблицата за таксите.

Нарушителите на монопола заплащат на Пощенската спестовна каса продажната стойност на отпечатаните от тях образци, които се конфискуват.

Държавните и общински учреждения, притежатели на чекови сметки, могат да си отпечатват и сами някои от горните образци, с изключение на чековете, след съответно одобрение от Пощенската спестовна каса.

Чл. 35. Върху задължителната основна вноска и наличностите по чековите сметки се одобрява лихва, изчислена върху най-малкото салдо през всяко полумесечие.

Текущите лихви по ликвидирани през годината чекови сметки не се капитализират в края на годината и са изискуеми от правоимащите в срок до 3 години, считано от края на годината, през която е закрита сметката.

Върху сумите по чекови сметки на притежатели, освободени от такси, не се одобрява лихва.

Начиная от 1 юли 1944 г. върху задължителната основна вноска и наличностите по чековите сметки не се одобрява лихва.

Чл. 36. Службата не отговаря за закъсняло вписване, прехвърляне или изплащане на суми по чекови сметки, за погрешно инкасиране или изплатени суми по вина на сметкопритежателя, вносителя или техните пълномощници, нито ако правната дееспособност на сметкопритежателя или пълномощника се е изменила, но не е постъпило в службата писмено уведомление за това.

Чл. 37. Чекови сметки, останали без движение в продължение на 3 години, се закриват служебно и не се олихвяват. Непотвърдените суми по такива закрити сметки се погасяват в продължение на 7 години.

Сумите по вносни бележки, предназначени за закрити или несъществуващи чекови сметки, се връщат на вносителите; ако не бъдат потвърдени и изплатени на вносителите в продължение на 3 години от датата на вноската, се изземват.

Глава V

Лихви и пласменти

Чл. 38. Размерът на лихвата, която Пощенската спестовна каса одобрява на влоговете по спестовни книжки и на сумите по чекови сметки, се определя в началото на всяка година, според общото равнище на лихвените проценти в страната, с постановление на Министерския съвет, по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите.

Когато няма промяна в размера на определените от Министерския съвет лихвени проценти, действието на последните се продължава в началото на всяка година с заповед на министъра на железниците, пощите и телеграфите.

Лихвата се капитализира и става изискуема за правоимащите след края на всяка операциона година.

Чл. 39. Средствата на Пощенската спестовна каса могат да бъдат оползотворени:

1. В сročни и безсрочни влогове или текущи сметки при Българската земеделска и кооперативна банка и други държавни банки при предварително уговорени условия между страните.

2. В краткосрочни заеми, отпускани на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните и Главната дирекция на железниците и пристанищата за строителни и производствени цели, в размер до 25% от общата цифра на събраните влогове.

3. В държавни и гарантирани от държавата ценни книжа. Заемите по точка 2 се отпускат с закон при условията, уговорени с Пощенската спестовна каса, одобрени от министъра на железниците, пощите и телеграфите и министъра на финансите.

Чл. 40. При оползотворение средствата на Пощенската спестовна каса се взема мнението на „Комитета за управляване на обществените фондове“, по закона за пласмане и оползотворяване обществените фондове, сумите от Спестовната каса и от държавните предприятия.

Глава VI

Приходи и печалби

Чл. 41. Лихвената тарифа, пласментните операции, размерът на таксите и другите приходоизточници на Пощенската спестовна каса се установяват по начин, щото постъпилите приходи, след покриване на разходите по издръжка, разширение и подобение на службите, да осигуряват една чиста печалба, която се разпределя както следва:

1. 85% в приход на държавното съкровище;

2. 5% в приход на държавното съкровище по слетия фонд „Салаториуми и почивни станции“.

3. 10% за взаимнопомагателната каса при Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните.

Чл. 42. Съществуващите резервни фондове по досегашните закони за Пощенска спестовна каса и Пощенски чекови сметки, както и 50% от чистите приходи на Пощенската спестовна каса по настоящия закон, приходящи от вложените средства в ценни книжа, образуват резервен фонд за покриване на курсови разлики и други загуби по службите на касата.

В полза на същия фонд остават и приходите от курсови разлики и премии на излезлите в тираж ценни книжа, както и всички суми, поверени на Пощенската спестовна каса, извети като покрити с давност по членове 24, 35 и 37 от настоящия закон и събраните суми по начети и съдебни дела.

Глава VII

Счетоводство и контрола

Чл. 43. Пощенската спестовна каса води, урежда и приключва сметките си по правилата на двойното счетоводство.

Спестовният и чеков отдели водят свои самостоятелни счетоводства, които се обединяват в крайните им резултати на 31 декември в един обща баланс.

Чл. 44. След приключване на всяка операционна година Пощенската спестовна каса изготвя баланс и сметка „Загуби и печалби“, които се проверяват от трима членове на административния съвет при Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните, назначени с заповед на министъра на железниците, пощите и телеграфите, съгласно чл. 83 от закона за бюджета, отчетността и предприятията.

Отчетът, заедно с резултата от проверката, се представят на министъра на железниците, пощите и телеграфите за одобрение и се изпращат във Върховната сметна палата за освобождаване на отчетниците от отговорност.

Годишните отчети на Пощенската спестовна каса се публикуват.

Глава VIII

Взаимноспомогателна каса

Чл. 45. Съществуващата при Пощенската спестовна каса „Взаимноспомогателна каса за настоящи и бивши служители по ведомството на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните“ има за цел:

1. Да отпусна: а) заеми на правоимащи членове; б) еднократни безвъзвратни помощи на продължително боледували членове; в) периодични помощи, за срок до три години, на бедни членове, които са били уволнени от служба по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните поради болест и не получават пенсия, и г) осигурителни помощи на наследниците на починали членове.

2. Да съдейства за снабдяване на членовете със собствени жилища.

3. Да издава свидетелства за гаранции на членовете, които са на служба по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните.

Чл. 46. Средствата на Взаимноспомогателната каса се образуват от:

1. Капиталите на снетите бивши „Спомогателна каса“ и „Взаимноспомогателна каса за смъртни случаи“.

2. Встъпителни вноски от всеки нов член.

3. Тримесечни вноски от всеки член за осигурителна помощ и за посрещане загубите по гаранциите.

4. 10% от печалбите на Пощенската спестовна каса.

5. Отстъпка от продадените в телеграфо-пощенските станции и служби лотарийни билети, марки фонд „Обществени осигуровки“, пощенски, колетни, гербови и други марки, както и от продажбата на унищожени такива марки, останали в архивите на службите при Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните.

6. Осигурителни помощи на починали членове, непотърсени или неизплатени поради непредставяне на всички необходими документи, в срок до 5 години от датата на смъртта.

7. Такси от реклами и други, поставени в п. т. т. помещения или съоръжения.

8. Лихви на капитала.

9. Дарения.

10. Разни.

Чл. 47. Всички щатни служители по ведомството на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните са задължително членове на Взаимноспомогателната каса.

Чл. 48. Еднократните, периодичните и осигурителните помощи не подлежат на заповед, освен за дългове към Взаимноспомогателната каса и към службите при Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните.

Чл. 49. Издадените от Взаимноспомогателната каса свидетелства за гаранция се признават и приемат от държавата за равностойни на изискваните гаранции за държавните служители по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните.

В случай на злоупотреба по службата от служителите по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните, членове на касата, последните плащат до размера на гаранционните свидетелства.

Чл. 50. Лихвата на заемите не може да бъде по-голяма от она, която вземат държавните кредитни учреждения. В случай на просрочване те носят установената лихва и без да са протестирани от деня на падежа.

Вземанията на касата подлежат на изпълнение съгласно чл. 557, п. 10, от закона за гражданското съдопроизводство, въз основа установяващите вземането документи.

Чл. 51. С особен правилник, одобрен с царски указ, се урежда подробностите по приложение на глава VIII от настоящия закон включително и а) размерът и времетраенето на вноските към взаимноспомогателната каса; б) видът, размерът и условията на заемите; в) размерът на помощите и условията за тяхното отпускане и г) условията за издаване на гаранционни свидетелства.

Глава IX

Общи разпоредения

Чл. 52. Пощенската спестовна каса се ползва от услугите на всички служби по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните, при условията, предвидени в настоящия закон и в закона за пощите, телеграфите и телефоните за службите на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните.

Чл. 53. Видът, размерът и начинът на събиране таксите за операциите и таксите за особени услуги, за нови спестовни книжки и дубликати и стойността на образците и указателите се определят

в таблица, одобрена от Министерския съвет по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите и писмено съгласие на министъра на финансите.

В същата таблица се определят и ония държавни учреждения, които по изключение се освобождават от такси и от заплащане стойността на някои образци.

Чл. 54. Архивните книжа и документи при Пощенската спестовна каса се унищожават по начини и в срокове, предвидени в правилника.

Разписките, чековете, образците от подписи и извлеченията по чековите сметки се палят 10 години.

Чл. 55. За всички престъпления по службите на Пощенската спестовна каса се прилагат наказанията, предвидени в общия наказателен закон.

Чл. 56. Подробностите по приложението на настоящия закон, с изключение на глава VIII, се определят в правилник, одобрен от Министерския съвет по доклад на министъра на железниците, пощите и телеграфите.

Чл. 57. Настоящият закон отменя закона за Пощенската спестовна каса от 1926 г. и закона за пощенските чекови сметки от 1926 г. с всичките им изменения и допълнения, както и всички други законоположения, които му противоречат.)

Председателстващ д-р Петър Къосеианов: Ще пристъпим към гласуване. Кънто г-да народни представители приемат на първо четене законопроекта за Пощенската спестовна каса, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът ще бъде разгледат от комисията по Министерството на железниците, пощите и телеграфите.

Преминваме към точка пета от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за фонд „Лечебни сгради“.

Моля г-н докладчика да го докладва.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

ЗАКОН

за изменение и допълнение на закона за фонд „Лечебни сгради“

§ 1 В чл. 4, буква „б“, след думите „медицински свидетелства, протоколи за медицинско освидетелстване и други такива, издадени“ — се вмъкват думите „от всички санитарни служби, заведения и учреждения в царството и“.

Председателстващ д-р Петър Къосеианов: Кънто г-да народни представители приемат заглавието на законопроекта и § 1, приет от комисията без изменение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„§ 2. След чл. 7 се добавя нов чл. 7а, с текст:

Чл. 7а. Марките на фонда „Лечебни сгради“ се продават от Българската народна банка чрез всички здравни служби и чрез всички аптеки. На частните аптеки се прави отстъпка 3% от стойността на марките. Всички здравни служби и аптеки са длъжни да имат винаги достатъчно количество от всеки вид марки.“

Председателстващ д-р Петър Къосеианов: Кънто приемат § 2, приет от комисията без изменение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„§ 3. След чл. 14 се добавят следните нови членове:

Чл. 15. Надзорът за прилагането на този закон се възлага на органите на санитарната власт.

Чл. 16. Нарушителите на този закон се наказват с глоби от 500 до 5.000 лв. Наказателните постановления се издават от областните лекари въз основа на актове, за които се прилагат членове 355—357 от закона за народното здраве. Тези постановления могат да се обжалват по реда на книга VI, глава V, от закона за наказателното съдопроизводство“.

Председателстващ д-р Петър Къосеианов: Кънто приемат § 3, приет от комисията без изменение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„§ 4. Чл. 15 става чл. 17.“

Председателстващ д-р Петър Къосеианов: Кънто приемат § 4, приет от комисията без изменение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно.

Преминваме към точка шеста от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на чл. 12 на закона за разрешение на Столичната голяма община да сключи заем от Българската народна банка в размер на 290.000.000 лв. и за уреждане отношенията с Електрическото дружество за София и България във връзка с откупуване на концесията на същото дружество в България („Държавен вестник“, брой 156, от 19 юли 1941 г.)

Моля г-н докладчика да го докладва.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„ЗАКОН

за изменение и допълнение на чл. 12 на закона за разрешение на Столичната голяма община да сключи заем от Българската народна банка в размер на 290.000.000 лева и за уреждане на отношенията с Електрическото Дружество за София и България във връзка с откупуване на концесията на същото дружество в България („Държавен вестник“, брой 156, от 19 юли 1941 г.)

Параграф единствен. Алинея трета на член 12 се изменява така:

„Лицата, които искат да се ползват от разпоредбите на предходните алинеи, внасят съответните пенсионни удържки заедно с 8% годишна сложна лихва върху заплати, съответстващи на длъжностите, към които те се приравняват по таблиците за заплатите на държавните служители, били в сила през време на служенето. Съответните субсидии за това прослужено време, заедно със следуемата се лихва, се поемат от Столичната голяма община, която ги внася в приход на пенсионния фонд. Внесените от лицата и работодателите за същото прослужено време вноски за рисковете инвалидност, старост и смърт в Фонда обществени осигуровки и в пенсионната каса за осигуряване на умствените работници се прехвърлят заедно със следуемата се лихва, в срок от три месеца от поискването на заинтересуваните лица, в фонда за пенсия за изслужено време. С така прехвърлените суми се намаляват дължимите суми, които следва да бъдат внесени от лицата, поискали пенсия по този закон.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Ще пристъпим към гласуване. Които г-да народни представители приемат заглавното на законопроекта и параграф единствен, който е разгледан и приет от комисията без изменение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Преминваме към точка седма от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за извънреден бюджетен кредит по бюджета на Главната дирекция на държавните дългове за 1943 бюджетна година и за допълнителен бюджетен кредит по бюджета на Главната дирекция на строежите за 1943 бюджетна година в размер на 890.000.000 лв.

Моля г-н докладчика да го докладва.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„ЗАКОН

за извънреден бюджетен кредит по бюджета на Главната дирекция на държавните дългове за 1943 бюджетна година и за допълнителен бюджетен кредит по бюджета на Главната дирекция на строежите за 1943 бюджетна година, в размер на 890.000.000 лв.

Чл. 1. Разрешава се извънреден бюджетен кредит по бюджета на Главната дирекция на държавните дългове за 1943 бюджетна година в размер на 890.000.000 лева, както следва:

а) за извънредна вноска по бюджета на Главната дирекция на строежите за 1943 бюджетна година за направа, постройка и поддържане на пътищата и съоръженията по тях в размер на 750.000.000 лв., която сума да се отнесе по § 1, буква „в“, на приходния бюджет на същата дирекция за 1943 бюджетна година;

б) за извънредна вноска по бюджета на Главната дирекция на строежите за 1943 бюджетна година за направа на нови и довършване на строящи се ж. п. линии в размер на 320.000.000 лв., която сума да се отнесе по § 2, буква „в“, на приходния бюджет на същата дирекция за 1943 бюджетна година.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Ще пристъпим към гласуване. Които г-да народни представители приемат заглавното и член 1 на законопроекта, които са приети от комисията без изменение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Чл. 2. Разходите по този извънреден бюджетен кредит да се покриват: от произведението на 3% държавни съкровищни бонове, от редовните и извънредни свръхприходи по бюджета на държавата за 1943 бюджетна година и от осъществени икономии в разходите по същия бюджет.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Които приемат чл. 2, както се докладва от докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Чл. 3. Разрешава се допълнителен бюджетен кредит по бюджета на Главната дирекция на строежите за 1943 бюджетна година в размер на 890.000.000 лв., с която сума се усилват кредитите по следните параграфи от същия бюджет, а именно:

§ 12 А. За направа и поправка на държавните пътища и съоръженията по тях, от които за вноската в бюджета на трудовите войски, за издръжка на трудоваци, работещи по строителните обекти — 146.000.000 лв. 570.000.000 лв.

§ 33. За направа на нови и довършване строящи се ж. п. линии, от които за вноската в бюджета на трудовите войски, за издръжка на трудоваци, работещи по строителните обекти — 95.000.000 лв. 320.000.000 лв.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Които приемат чл. 3, както се докладва от докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Чл. 4. Разходите по този допълнителен бюджетен кредит да се покриват с приходите от постъпилите извънредни вноски по бюджета на Главната дирекция на строежите за 1943 бюджетна година, предвидени в чл. 1 на настоящия закон.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Които приемат чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Чл. 5. Допълват се съдържанията на следните параграфи, а именно:

а) Главна дирекция на строежите за 1943 бюджетна година:

§ 12 А. „и за допълнителни възнаграждения по членове 33 и 34 на закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагражденията на държавните служители, съгласно с ведомствения правилник, до 17.000.000 лв.“

§ 33. „и за допълнителни възнаграждения по членове 33 и 34 от закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагражденията на държавните служители, съгласно с ведомствения правилник, до 4.000.000 лв.“

§ 48. „и за допълнителни възнаграждения по членове 33 и 34 от закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагражденията на държавните служители, съгласно с ведомствения правилник, до 1.500.000 лв.“

б) Държавна каменна кариера „Бощуля“, за 1943 бюджетна година.

§ 9. „и за допълнителни възнаграждения по членове 33 и 34 от закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагражденията на държавните служители, съгласно с ведомствения правилник, до 100.000 лв.“

в) Държавна каменна кариера „Гранитово“, за 1943 бюджетна година.

§ 9. „и за допълнителни възнаграждения по членове 33 и 34 от закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагражденията на държавните служители, съгласно с ведомствения правилник, до 50.000 лв.“

г) Държавна каменна кариера „Витоша“, за 1943 бюджетна година.

§ 9. „и за допълнителни възнаграждения по членове 33 и 34 от закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагражденията на държавните служители, съгласно с ведомствения правилник, до 50.000 лв.“

д) Водоснабдяване и канализация за 1943 бюджетна година.

§ 3. „и за допълнителни възнаграждения по членове 33 и 34 от закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагражденията на държавните служители, съгласно с ведомствения правилник, до 40.000 лв.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Които приемат чл. 5, както се докладва от докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Чл. 6. Намаляват се следните кредити от бюджета на Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството за 1943 бюджетна година, а именно § 29 А с 3.000.000 лв. и § 30 с 1.500.000 лв., или общо с 4.500.000 лв., с която сума се разрешава допълнителен бюджетен кредит по същия бюджет, по нов § 66, за допълнителни възнаграждения по членове 33 и 34 от закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагражденията на държавните служители, съгласно с ведомствения правилник, за служителите, назначени по бюджета на Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството за 1943 бюджетна година — 4.500.000 лв.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Които приемат чл. 6, както се докладва от докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно.

Преминваме към следващата точка, осма, от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за допълнителен бюджетен кредит по бюджета на държавата за 1943 бюджетна година, в размер на 1.439.000.000 лв.

Моля г-н докладчика да го докладва.

Докладчик Димитър Андреев: Законопроектът бе разгледан от бюджетарната комисия и е приет изцяло, както е отпечатан. Прибавиха се три нови членове, които ще ви докладвам. (Чете)

„ЗАКОН

за допълнителен бюджетен кредит по бюджета на държавата за 1943 бюджетна година в размер на 1.439.000.000 лв.

Чл. 1. Разрешава се допълнителен бюджетен кредит по бюджета на държавата за 1943 бюджетна година, в размер на 1.439.000.000 лв., съгласно с приложената подробна таблица.

ПОДРОБНА ТАБЛИЦА

към законопроекта за допълнителен бюджетен кредит по бюджета на държавата за 1943 бюджетна година, в размер на 1.439.000.000 лв.

§	Наименование на учреждението и на разходите	Разрешени кредити
		лева
М-во на външните работи и на изповеданията		
18.	За защита интересите на България	6.000.000
	Всичко	6.000.000
Министерство на вътрешните работи и народното здраве		
Администрация и полиция		
1.	За изплащане на възнагражденията на граждански мобилизираните полицаи	50.000.000
2.	Порционни пари	10.000.000
4.	Безотчетни за служебно добавъчно възнаграждение	5.000.000
22.	Принадлежности за обучение на стражата, оръжие и бойни припаси	15.000.000
26.	Купуване и поддържане формено облекло	10.000.000
34а.	Инвентар за даване бърза помощ	3.000.000
35б.	Подпомагане нуждаещите се поради военни причини	160.000.000
	Всичко	253.000.000
Министерство на войната		
2.	Пътни, дневни, пари на ръце и заплати на повиканите на обучение	450.000.000
3.	Храна и фураж	250.000.000
5.	Въоръжение, бойни припаси, издръжка на военните фабрики	270.000.000
8.	Санитарни и ветеринарни разходи	10.000.000
17.	б) изплащане погашения и лихви по кредитни доставки	200.000.000
	Всичко	1.180.000.000
	А всичко	1.439.000.000

Председателстващ д-р Петър Къосеиванов: Ще пристъпим към гласуване. Които г-да народни представители приемат заглавието на законопроекта и чл. 1, както се докладваха от докладчика, заедно с подробната таблица, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)
„Чл. 2. Разходите по този допълнителен бюджетен кредит да се покриват: от произведението на 3% държавни съкровищни бонове, от редовните и извънредни свръхприходи по бюджета на държавата за 1943 бюджетна година и от осъществени икономии в разходите по същия бюджет.“

Председателстващ д-р Петър Къосеиванов: Които приемат чл. 2, който е приет от комисията без изменение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)
„Чл. 3. Намалява се кредитът по § 42б от бюджета на Върховното правителство за 1943 бюджетна година със сумата 400.000 лв., с която сума се усилява кредитът по § 42в от същия бюджет.“

Председателстващ д-р Петър Къосеиванов: Които приемат чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)
„Чл. 4. Всички държавни учреждения по бюджета на държавата, по бюджетите на разните фондове на държавата, управлявани от министерствата и дирекциите и по бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата не плащат на общините и на общинските стопански предприятия такси за вода, смет, поддържане улици, пазене сградите от пожар и др. Електрическата енергия, която същите получават от общинските осветлителни централи, заплащат по коштуема цена.

Горните постановления важат за минали години и за настоящата година и са в сила и действие до отменяването им с закон. Внесените суми досега не подлежат на връщане.“

Председателстващ д-р Петър Къосеиванов: Които приемат чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)
„Чл. 5. Одобряват се следните постановления на Министерския съвет:

а) 6. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 21 септември 1943 г., протокол № 132, и наредба № 9091, от 22 септември 1943 г., на Министерството на финансите, обнародвана в „Държавен вестник“, брой 214, от 23 септември 1943 г., относно

дадената помощ в аванс на всички държавни, общински и други служители на публичната власт в цялото царство, в размер на едномесечната им заплата или едномесечното им възнаграждение;

б) 13. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 5 октомври 1943 г., протокол № 140, обнародвано в „Държавен вестник“, брой 226, от 8 октомври 1943 г., относно дадената помощ в аванс на всички работници и служители при държавните, общинските и автономни учреждения и пр., в размер на едномесечната им заплата или едномесечното им възнаграждение;

в) 50. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 1 октомври 1943 г., протокол № 138, относно даденото увеличение в аванс; и

г) 8. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 21 септември 1943 г., протокол № 132, относно дадената помощ в аванс на всички пенсионери, в размер на едномесечната им пенсия.

Горните помощи се освобождават от всички видове пенсионни и други удържки и данъци и не се взимат под внимание при изчисляване размера на пенсията, нито при правата, свързани с размера на основните заплати и повишенията, основните възнаграждения и основните пенсии.

Разрешава се на министъра на финансите или упълномощено от него длъжностно лице, за оформяване на помощта в размер на едномесечната заплата и на помощта в размер на едномесечната пенсия, да усилява с заповед съответните кредити, от които ще се оформят помощите, като необходимите за това суми се вземат от постъпките в повече приходи и от осъществени икономии в разходите по съответните бюджети. Това разпореждане се отнася до бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата, до бюджетите на фондовете, предмет на закона за бюджета на разните фондове на държавата за 1943 бюджетна година, и до бюджетите на учрежденията, предмет на чл. 46, от закона за длъжностите, цензове, заплатите и възнагражденията на държавните служители.

Разрешава се на министъра на вътрешните работи и народното здраве, или упълномощено от него длъжностно лице, за оформяване на помощта в размер на едномесечната заплата, да усилява с заповед съответните кредити по общинските бюджети, като необходимите за това суми се вземат от постъпките в повече приходи и от осъществени икономии в разходите по съответните бюджети.

Допълва се съдържанието на чл. 1, т. 14, от закона за бюджета на държавата за 1943 бюджетна година, както следва: „както и за оформяване помощта в размер на едномесечна заплата“. Разрешава се допълнителен бюджетен кредит по чл. 1, т. 14, от горепоменатия закон в размер на 120.000.000 лв., като разходите по този допълнителен бюджетен кредит да се покриват от редовните и от извънредните свръхприходи и от осъществени икономии в разходите по бюджета на държавата за 1943 бюджетна година.

Разрешава се допълнителен бюджетен кредит по бюджета на Министерството на финансите за 1943 бюджетна година, по нов § 5а, за оформяване помощта на работниците и служащите, съгласно с 13. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 5 октомври 1943 г., протокол № 140, в размер на 10.000.000 лв. Кредитът по нов § 5а, се разпределя по министерства и дирекции, според нуждите им, от Министерския съвет, по доклад на министъра на финансите, и съгласно това разпределение се усилят съответните кредити. Разходите по този допълнителен бюджетен кредит да се покриват от осъществени икономии в разходите по бюджета на държавата за 1943 бюджетна година.“

Председателстващ д-р Петър Къосеиванов: Които приемат чл. 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема. Законопроектът е приет окончателно.

Преминваме към следващата точка, девета, от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за разрешаване на министъра на войната да поеме задължение за нуждите на народната отбрана в размер на 9.925.000.000 лв., платими за повече от три бюджетни години.

Моля г-н докладчика да докладва.

Докладчик Димитър Андреев: Законопроектът се разгледа от бюджетарната комисия и се прие без изменение. (Чете)

„ЗАКОН

за разрешаване на министъра на войната да поеме задължение за нуждите на народната отбрана, в размер на 9.925.000.000 лв., платими за повече от три бюджетни години

Чл. 1. Разрешава се на министъра на войната да поеме задължение в размер на 9.925.000.000 лв., за снабдяване на войската. В горната сума не се включват припадащите се лихви, за които министърът на войната може да поеме също задължение.

Задълженията да засягат последователно до петнадесет бюджетни години, за изплащане само лихви през 1943 и 1944 бюджетни години, а лихви и погашения през 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955 1956 и 1957 бюджетни години, чрез полугодишни вноски.“

Председателстващ д-р Петър Къосеиванов: Ще пристъпим към гласуване. Които приемат заглавието на законопроекта и чл. 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Чл. 2. Министерският съвет определя кои от означените доставки в чл. 1, да стават по реда на чл. 120а от закона за бюджета, отчетността и предприятията и кои по обикновените начини, предвидени в същия закон.“

Председателствуващ д-р Петър Къосеиванов: Които приемат чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Чл. 3. Българската народна банка извършва плащанията по този закон след предварително дадено съгласие от Върховната сметна палата. За така изплатените от Българската народна банка суми Министерството на войната издава едновременно на нейно име съкровищни бонове с годишна лихва, равна на официалния скотов процент на Българската народна банка, обаче в никой случай не повече от 5%, считано от датата на превода на сумите, до съответните падежи, по предварително одобрени сметки за лихвите от Върховната сметна палата. Боновете могат да бъдат: авансови и такива за изплащане стойността на изпълнени и редовно приети доставки, както и само за лихвите.

Съкровищни бонове за изплащане се издават и при всички доставки по този закон, които ще се извършват по обикновените начини от закона за бюджета, отчетността и предприятията.

При доставки по настоящия закон може да се уговарят и да се отпускат по преценка на комисията, по чл. 120а, от закона за бюджета, отчетността и предприятията, аванси срещу тези доставки в размер до 50% от стойността, по реда на забележката към чл. 66 от същия закон.

Разрешава се на Българската народна банка да увеличи процента, предвиден в забележката към чл. 35, п. 17, от устройствения и закон, до размер на поетите задължения, посочени в чл. 1 от настоящия закон.“

Председателствуващ д-р Петър Къосеиванов: Които приемат чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Чл. 4. Необходимите кредити за изплащане издадените съкровищни бонове на така поетите задължения по този закон — погашения и лихви се предвиждат ежегодно в бюджета на Министерството на войната от 1943 г. — само за лихвите, а от 1945 година и за погашенията.“

Председателствуващ д-р Петър Къосеиванов: Които приемат чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно.

Има да направя следното съобщение: постъпил е от Министерството на вътрешните работи и народното здраве законопроект за изменение на някои членове от закона за полицията.

Законопроектът ще бъде раздаден на г-да народните представители и поставен на дневен ред.

Председател: ХРИСТО КАЛФОВ

Подпредседател: д-р ПЕТЪР КЪОСЕИВАНОВ

(Председателското място се заема от председателя Христо Калфов.)

Председател Христо Калфов: Г-да народни представители! По-неже председателстващият участва в парламентарната контролна комисия при Дирекцията на държавните и на гарантираните от държавата дългове, затова точка първа от дневния ред беше пре-р-сдена.

Пръстъпваме към точка първа от дневния ред:

Приемане проекторешението за одобряване докладите на парламентарната комисия по отчетите за 1938, 1939, 1940 и 1941 г. на Дирекцията на държавните и на гарантираните от държавата дългове заедно с отчетите на дирекцията за същите години.

Моля г-н докладчика да докладва проекторешението.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете)

„РЕШЕНИЕ

Одобряват се докладите на парламентарната комисия по отчетите за 1938, 1939, 1940 и 1941 г. на Дирекцията на държавните и на гарантираните от държавата дългове заедно с отчетите на дирекцията за същите години.“

Председател Христо Калфов: Които приемат проекторешението за одобряване докладите на парламентарната комисия по отчетите за 1938, 1939, 1940 и 1941 г. на Дирекцията на държавните и на гарантираните от държавата дългове, заедно с отчетите на дирекцията за същите години, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Дневният ред е изчерпан.

За идното заседание, вторник, 16 ноември, 15 ч., в съгласие с правителството, предлагам следния дневен ред:

Одобрение на предложенията:

1. За безмитен внос на 110.000 кгр. бариев сулфат.
2. За одобрение 35. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 31 август 1943 г., протокол № 122 — относно начина на приемане траверси от обществени горски стопанства на българските държавни железници.
3. За одобрение указ № 74 („Държавен вестник“, брой 233, от 16 октомври 1943 г.)

Първо четене на законопроектите:

4. За изменение и допълнение на закона за задълженията и договорите.
5. За изменение някои членове от закона за полицията.

Които г-да народни представители приемат този дневен ред, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Затварям заседанието.

(Затворено на 17 ч. 5 м.)

Секретари: { **АЛЕКСАНДЪР ЗАГОРОВ**
ИВАН МИНКОВ

Началник на Стенографското отделение: **ДОНЧО ДУКОВ**